

Ankara Üniversitesi

**Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama
Merkezi Dergisi**

OTAM

Sayı 23/Bahar 2008

**Journal of
The Center for Ottoman Studies,
Ankara University**

ANKARA - 2010

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ
İncitaşı Sokak No:10 06510 Beşevler / ANKARA Tel: 0 (312) 213 66 55
Basım Tarihi: 12/02/ 2010

OTAM
Ankara Üniversitesi
Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi

BAHAR 2008

SAYI: 23

MART

Yayın Sahibi: Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi adına
Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tarih Bölümü)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Prof. Dr. Yılmaz Kurt, Mendil Sokak 16-19 Etlik/ Ankara.

Yayın İdare Merkezi: Ankara Üniversitesi, Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi (OTAM) Müdürlüğü, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tarih Bölümü, Atatürk Bulvarı No: 45, Kat: 1, No: 134, 06100 Sıhhiye-Ankara/TÜRKİYE

Tel: +90 312 310 96 49; +312 310 32 80/ 1065, 1045, Belgegeçer: +90 312 310 96 49 ; +90 312 3105713

E-posta: otam@ankara.edu.tr

İnternet Sitesi: www.otam.ankara.edu.tr **Bilgi Edinme Birimi:** botam@ankara.edu.tr

Yaygın Süreli Yayın (Hakemli)

Basım Yeri ve Tarihi: Ankara/12.02.2010

Yayın Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Başkan)
Prof. Dr. Melek Delilbaşı (Üye)
Prof. Dr. Neşe Özden (Üye)

Prof. Dr. İlhan Uzgel (Üye)
Prof. Dr. Nesimi Yazıcı (Üye)

Hakem ve Danışma Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Fatma Acun (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Seçil Karal Akgün (ODTÜ)
Prof. Dr. Yahya Akyüz (Emekli Öğretim Üyesi)
Yrd.Doç.Dr. Mustafa Alkan (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Ülçer Bulduk (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Musa Çadırıcı (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemal Çiçek (KTÜ)
Prof. Dr. Geza David (Macaristan)
Prof. Dr. Melek Delilbaşı (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Damla Demiröz (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Remzi Demir (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Yasemin Demircan (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Cem Dilçin (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof.Dr. Mesut Elibüyük (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Yavuz Ercan (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. İlhan Erdem (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Akif Erdoğan (Ege Üniversitesi)
Doç. Dr. Hamiyet Feyzioğlu (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Reşat Genç (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu (Gazi Üniversitesi)
Yrd.Doç. Dr. İlknur Haydaroğlu (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. György Hazai (Macaristan)
Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu (IRCICA)

Prof. Dr. Halil İnalçık (Bilkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Cemal Kafadar (Harvard Üniversitesi)
Doç. Dr. Yunus Koç (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail Kurtcepe (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Günay Kut (Boğaziçi Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf Oğuzoğlu (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. İlber Ortaylı (Topkapı Sarayı Müdürlüğü)
Prof. Dr. Mehmet Öz (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdulkadir Özcan (Mimar Sinan Üniversitesi)
Prof. Dr. Tahsin Özcanlı (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Neşe Özden (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Oktay Özel (Bilkent Üniversitesi)
Prof. Dr. İzzet Öztoprak (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Tsutomu Sakamoto (Japonya, Keio Üniversitesi)
Prof. Dr. Seyit Sertçelik (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Seyitdanlıoğlu (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mahmut Şakiroğlu (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Gönül Tekin (A.B.D. Harvard Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Tunçel (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer Turan (ODTÜ)
Prof. Dr. Bahaeddin Yediylidiz (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Elizabeth Zachariadou (Yunanistan)

Yayın Sekreterleri: Yrd. Doç. Dr. Hatice Oruç - Arş. Gör. Ayşegül Çalı

Yazı İşleri : Nuray Erdem Parmaksız – Deniz Özcan

ISSN: 1019-469X

Babar ve Güz sayısı olarak yılda iki kez yayımlanır.

*OTAM' da yayınlanan yazılar Yayın Kurulu'ndan izin alınmaksızın başka yerde yayımlanamaz.
Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.*

Kapak Tasarım: Merve BÜYÜKÇAYLI
Kapak Resmi: Osmanlılar ile Portekizliler arasında bir deniz savaşı
(*Lisuarde de Abreu Kitabı'ndan 1565*)

OTAM
Journal of
The Center for Ottoman Studies
Ankara University

SPRING 2008

NUMBER: 23

MARCH

Owner: The Center for Ottoman Studies, Ankara University: Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Faculty of Letters)

Managing Editor: Prof. Dr. Yılmaz Kurt, Mendil Sokak, 16-19 Edlik/ Ankara.

Administrative Office: Ankara University, The Center for Ottoman Studies Directorate, Ankara University, Faculty of Letters, History Department, Atatürk Bulvarı No: 45, Floor: 1, Room no: 134, 06100 Sıhhiye-Ankara/TURKEY

Tel No: +90 312 310 96 49; 310 32 80 / 1065 **Fax No:** +90 312 310 96 49; +90 312 310 57 13

E-mail: otam@ankara.edu.tr

Web: www.otam.ankara.edu.tr **Information:** botam@ankara.edu.tr

Semiannual Journal

Printed in: Ankara/12.02.2010

Editorial Board

Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Head of Board)
Prof. Dr. Melek Delilbaşı (Member)
Prof. Dr. Neşe Özden (Member)

Prof. Dr. İlhan Uzgel (Member)
Prof. Dr. Nesimi Yazıcı (Member)

Referees and Advisory Board

Prof. Dr. Fatma Acun (Hacettepe University)
Prof. Dr. Seçil Karal Akgün (METU)
Prof. Dr. Yahya Akyüz (Emeritus Prof.)
Ass. Prof. .Dr. Mustafa Alkan (Gazi University)
Prof. Dr. Üçler Bulduk (Ankara University)
Prof. Dr. Musa Çadrcı (Ankara University)
Prof. Dr. Kemal Çiçek (KTU)
Prof. Dr. Geza David (Hungary)
Prof. Dr. Melek Delilbaşı (Ankara University)
Assoc. Prof. Dr. Damla Demiröz (Ankara University)
Prof. Dr. Remzi Demir (Ankara University)
Prof. Dr. Yasemin Demircan (Gazi University)
Prof. Dr. Cem Dilçin (Emeritus Prof.)
Prof. Dr. Mesut Elibüyük (Ankara University)
Prof. Dr. Yavuz Ercan (Emeritus Prof.)
Prof. Dr. İlhan Erdem (Ankara University)
Prof. Dr. Mehmet Akif Erdoğan (Ege University)
Assoc. Prof. Dr. Hamiyet Feyzioğlu (Ankara Univ.)
Prof. Dr. Reşat Genç (Emeritus Prof.)
Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu (Ankara University)
Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu (Gazi University)
Ass.Prof. İlknur Haydaroğlu (Ankara University)
Prof. Dr. György Hazai (Hungary)
Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu (IRCICA)

Prof. Dr. Halil İnalçık (Bilkent University)
Prof. Dr. Cemal Kafadar (Harvard University)
Assoc. Prof. Dr. Yunus Koç (Hacettepe University)
Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Ankara University)
Prof. Dr. İsmail Kurtcepe (Akdeniz University)
Prof. Dr. Günay Kut (Boğaziçi University)
Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (Hacettepe University)
Prof. Dr. Yusuf Oğuzoğlu (Uludağ University)
Prof. Dr. İlber Ortaylı (Topkapı Palace Directorate)
Prof. Dr. Mehmet Öz (Hacettepe University)
Prof. Dr. Abdulkadir Özcan (Mimar Sinan University)
Prof. Dr. Tahsin Özcanlı (Istanbul University)
Prof. Dr. Neşe Özden (Ankara University)
Assoc. Prof. Dr. Oktay Özel (Bilkent University)
Prof. Dr. İzzet Öztoprak (Ankara University)
Prof. Dr. Tsutomu Sakamoto (Keio University)
Prof. Dr. Seyit Sertçelik (Ankara University)
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Seyitdanlıoğlu (Hacettepe University)
Prof. Dr. Mahmut Şakiroğlu (Emeritus Prof.)
Prof. Dr. Gönül Tekin (A.B.D. Harvard University)
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Tunçel (Ankara University)
Prof. Dr. Ömer Turan (METU)
Prof. Dr. Bahaeddin Yediyıldız (Hacettepe Univ.)
Prof. Dr. Elizabeth Zachariadou (Greece)

Secretaries: Ass. Prof. Dr. Hatice Oruç - Res. Ass. Ayşegül Çalı
Editorial Office : Nuray Erdem Parmaksız – Deniz Özcan

ISSN: 1019-469 X

An article published in OTAM may not be published elsewhere without the permission of the Editorial Board.

The responsibilities of the published articles rests with authors.

Cover Design: Merve BÜYÜKÇAYLI

Photo: A navy war between the Ottomas and Portuguese

Livro de Lisuarte de Abreu (1565)

İÇİNDEKİLER

AKKUŞ, TURGAY

Birinci Dünya Savaşı Sürecinde Bursa'da Sevk ve İskân Uygulamaları ve Sonuçları 1

AYGÜN, NECMETTİN

XIX. Yüzyıl Başlarında İstanbul Merkezli Osmanlı Deniz Taşımacılığı..... 53

DÜZBAKAR, ÖMER

Osmanlı Toplumunda Çok Eşlilik: 1670-1698 Yılları Arasında Bursa Örneği 85

GÖKMEN, ERTAN

Aydın Vilayeti İdadi Mektepleri 101

İLERİ, İLAY

Azınlıkların Eğitimi (II. ve III. Bölümler)..... 129

KELEŞ, ERDOĞAN

Kırım Savaşında (1853-1856) Karadeniz ve Boğazlar Meselesi 149

ÖNALP, ERTUĞRUL

Hadım Süleyman Paşa'nın 1538 Yılındaki Hindistan Seferi..... 195

CONTENTS

AKKUŞ, TURGAY

Relocation and Resettlement Implementations in Bursa during the First World War and their Consequences 1

AYGÜN, NECMETTİN

Istanbul Centered Ottoman Sea Transport In The Early XIX. Century..... 53

DÜZBAKAR, ÖMER

The Black Sea and the Straits Question in the Crimean War (1853-1856) 85

GÖKMEN, ERTAN

Preparatory Schools Of Aydın Province..... 101

İLERİ, İLAY

The Education of Minorities in the Ottoman Empire
(Part II and III) 129

KELEŞ, ERDOĞAN

The Black Sea and the Straits Question in the Crimean War (1853-1856) 149

ÖNALP, ERTUĞRUL

Suleiman Pasha the Eunuch's expedition to India in 1538 195

Sayın OTAM Okurları,

Osmanlı Tarihi araştırmaları konusunda dünya çapında aranan bir dergi olan OTAM'ın 23. sayısı siz değerli okuyucularımızla buluşuyor. Bize bu mutluluğu yaşatan OTAM 23. sayının yazarlarına, hakemlerine, basım işini gerçekleştiren Ankara Üniversitesi Basımevi yetkililerine, OTAM sekreteryasına ve siz değerli okuyucularımıza teşekkür borçluyuz.

OTAM, uluslar arası hakemli bir dergi statüsü kazanmak ve kıymetli yazarlarımız açısından daha çok tercih edilen bir dergi olabilmek amacındadır. Bunun için 2010 yılında 3 sayı daha çıkararak ULAKBİM tarafından taranan dergiler listesine girecek, tüm dünya literatüründe hak ettiğimiz saygın yeri resm olarak da kazanmış olacağız. Türk bilim insanlarını yabancı dilde yayın yapmaya zorlamadan, Türk dilinde de uluslar arası nitelikte yayın yapılabileceği inancındayız. Bu inanişimize rağmen başta İngilizce, Almanca, Fransızca olmak üzere yabancı dillerde yazılmış bilimsel makalelere de açık olduğumuzun altını çizmek isteriz. OTAM'ın 24. sayısı için hakem incelemesinde bulunan 4 makale vardır. OTAM 24. ve 25. sayılar için değerli makalelerinizi beklemekteyiz.

OTAM yazım kurallarında yazarlarımıza kolaylık olması için bazı küçük değişiklikler yaptık. Artık  nüsha yerine bir nüsha göndermeniz yeterli olacak. E-posta kanalıyla gönderdiğiniz makalelerinizi biz de aynı yolla hakemlerimize ulaştıracağız. Tekniğin yeni olanaklarından yararlanmak bize hem zaman kazandıracak, hem de kısıtlı maddi imknlarımızı zorlamamış olacağız. Derginin sayfa boyutlarına uyulması ise özellikle tabloların bozulmaması açısından çok önemlidir. Yazım kurallarına uyulması dizginin işini kolaylaştıracadığından dergimizin daha çabuk basılması mümkün olabilecektir.

şubat 2010'da çıkarmayı tasarladığımız OTAM'ın 24. Gz/ 2008 sayısı için değerli makalelerinizi ve katkılarınızı bekliyoruz. Dağıtım için adres listelerimiz yenilenmektedir. Kargo cretleri bizim için büyük bir külfet olduğundan, aynı zamanda posta gecikmesini istemediğimizden bazı yazarlarımıza dergilerini ve ayırbaşımalarını ödemeli göndermek zorunda kaldık. Bizleri anlayışla karşılayacaklarını umuyoruz. Dergimiz Ankara Üniversitesi Elektronik Kütüphanesi'nde PDF formatında yayınlanmakta olduğundan, okuyucularımızın elektronik ortamı tercih etmelerini önermekteyiz. Amacımız hep birlikte daha iyiye, daha güzele ulaşmak ve ağdaş uygarlık seviyesini geçmektir. Saygılarımızla. 11.01.2010

Prof. Dr. Yılmaz KURT

OTAM Müdürü

(e.posta: otam@ankara.edu.tr; yilmazkurt2002@yahoo.com)

